

Ärende: "Ett etiskt ramverk mot korruption och otillåten påverkan"

Tilltron till våra demokratiska institutioner bygger på att medborgarna uppfattar institutionerna som opartiska och sakliga. Korruption och andra oegentligheter ger inte bara ekonomiska konsekvenser utan påverkar dessutom legitimiteten för det politiska systemet.

Såväl Sveriges kommuner och Landsting (SKL) som Statskontoret har påpekat att kommunsektorn är sårbar för såväl korruption som otillbörlig påverkan. Kommunsektorn utför 70% av alla offentliga upphandlingar och det åligger kommunerna att fatta en rad myndighetsbeslut. Totalt omsätter kommunerna stora summor pengar och närheten mellan politiker, tjänstemän och medborgare kräver tydlighet i uppträdande och regelsystem för att undvika att andra bevekelsegrunder än likställighetsprincipen kommer i vägen för en rättssäker hantering.

Alingsås kommun är idag ifrågasatt. Tvivel finns kring kommunens opartiskhet och saklighet vilket ytterst påverkar den kommunala organisationens legitimitet. Alingsås kommuns största problem är av politisk karaktär och förtroendet för det politiska systemet är skadat. Det finns tvivel på om politiken är enig om de värderingar som krävs för att kommunen ska anses vara objektiv, transparent och behandla samtliga medborgare på ett likvärdigt sätt.

Två rapporter avseende Alingsås Business Center har med tydlighet visat att kommunen inte är vaccinerad mot varken regel- eller lagbrott.

Att de interna regelsystemen finns på plats är en förutsättning för att objektivitet och rättssäkerhet ska råda. Väl så viktig är organisationskulturen, det vill säga den etik som är basen för det särskilda uppdraget att arbeta i kommunen och i allmänhetens tjänst. En hörnpelare för att denna ska fungera är att det finns en politisk kultur som stödjer detta. För att uppnå en värdebaserad kultur där viljan att göra rätt står i fokus måste ett arbete initieras på flera nivåer:

- Riktlinjer mot mutor, korruption och jäv bör införas. Dessa ska tydliggöra kommunens hållning men också ligga till grund för tolkningen av gällande lagstiftning. Riktlinjerna bör beakta Sveriges kommuner och landstings (SKL) vägledning om mutor och jäv. Alingsås kommun måste kännetecknas av en kultur som har en nolltolerans mot alla former av oegentligheter.

- En s.k. visseblåsfunktion krävs för att uppmuntra anställda att föra fram de felaktigheter som kan finnas inom kommunens organisation och handläggning. För att en sådan funktion ska fungera krävs ett öppet klimat med respekt för individen där det är högt till tak. Varje enskild individ ska kunna känna trygghet i att kunna rapportera felaktigheter utan risk för repressalier.

- Alingsås kommun har en ny vision men den behöver kompletteras med en gemensam värdegrund som såväl politiker som tjänstemän kan utgå ifrån. En sådan skulle stärka den strategiska styrningen och synliggöra de värden som egentligen alltid borde finnas som underlag för styrning och beslutsfattande. Ett bra värdegrundsarbete stärker transparensen och ökar förutsättningarna för en fungerande demokrati.

- I nuvarande styrmodell synliggörs inte kommunens arbete med den interna kontrollen. Istället har den fått en allt mer undanskymd roll långt ifrån politikernas intresse. Den interna kontrollen måste stärkas med tydliga reglementen och mandat till utövande tjänstemän så att kommunens arbete säkerställs genom systematiska kontroller och nödvändiga väsentlighets- och riskanalyser.

- Kommunstyrelsen bör genom sin uppsiktsplikt lyfta den uppkomna diskussionen till kommunfullmäktige för debatt. Det bör ske skyndsamt. Kommunfullmäktige har det yttersta

ansvaret gentemot invånarna där en grundläggande uppgift är att säkerställa förtroendet för såväl den kommunala organisationen som för de förtroendevalda.

Utifrån ovanstående resonemang yrkar vi Kristdemokrater på följande:

- Att riktlinjer mot mutor, korruption och jäv arbetas fram
- Att en visselblåsarfunktion införs
- Att ett gemensamt värdegrundsarbete påbörjas för politiker och tjänstemän
- Att den interna kontrollen stärks
- Att kommunfullmäktige skyndsamt föreslås kalla till sammanträde för att diskutera hur politiken ska kunna garantera en rättssäker och opartisk kommun, där det offentliga uppdraget inte sammanblandas med särintressen

Alingsås 2018-05-24

Stefan Svensson (Kd)